

ANGLIJA PRETI S POVRAČILOM

... ako nemški letalci tako ne prenehajo bombardirati mest

LONDON, Anglija, 14. sep. — Angleški vojni parlament je v soglasju z angleško-francoskim trdnim sklepom povdaril svojo odločnost, da enkrat za vselej zatre nacijski pritisk in je zatrdil, da bo Anglija bombardirala nemška neutrjena mesta, ako Hitler ne bo držal svoje obljube glede bombardiranja neutrnjenih mest.

NEPRESTANI NACIJSKI PRITISK MORA BITI UNIČEN

Ministrski predsednik Neville Chamberlain je po svojem razgovoru z angleškim in francoskim najvišjim vojnim svetom postal še bolj odločen ter v parlamentu rekel, da se boste Francija in Anglija borile toliko časa, da je "pregnana neznosna napetost življenja pod neprestanim pritiskom nacijske agresivnosti."

Ravno tako je vnanji minister lord Halifax v gosposki zbornici rekel, da si Anglija pridrži pravice, da njeni letalci bombardirajo nemška nezavarovana mesta, ako bodo tudi Nemci bombardirali neutrjena angleška in francoska mesta.

NEMCI ZAGROZILI STROGO KAZEN POLJAKOM

Omenjeno svarila sta Chamberlain in Halifax izrekla, ko je nemško vojaško poveljstvo zagrozilo, da bo brezobzirno kaznovalo poljsko civilno prebivalstvo, ki iz zasede strelja na nemške vojake.

Zbojnih poljan ...

POLJAKI JUNAŠKO BRANJO VARŠAVO

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 14. septembra. — Slika Varšave pod bombardiranjem s suhega in iz zraka je podal stotnik poljske zračne sile Vladislav Polenski, ko pravi, da je Varšava že do polovice porušena. Polenski nadaljuje: — "Nemci neprestano bombardirajo mesto z aeroplani in težko artilerijo. Okraj Praga je v razvalinah. Pred nekaj dnevi so prebivalci še veselo vsklikali, ko je padlo nemško letalo na ulico. Danes je vse v razvalinah."

"Tekom napada je žalostno gledati bolnike v bolnišnicah. Bolniki zlezejo s postelj in se po vseh štirih plazijo do vrat. Operacijska soba je bila razstreljena, ko so bili bolniki na operacijskih mizah."

V Varšavi dobi vsakdo samo enkrat na dan jesti.

POLJAKI PORAZILI DVE NEMŠKI DIVIZIJI

PARIZ, Francija, 14. septembra. — Poljski generalni štab je po radio naznanil, da ste bili pred Varšavo "odločno poraženi dve nemški diviziji."

Okoli Varšave so v teku vroči boji in do sedaj so bili vsi nemški napadi na mesto odbiti.

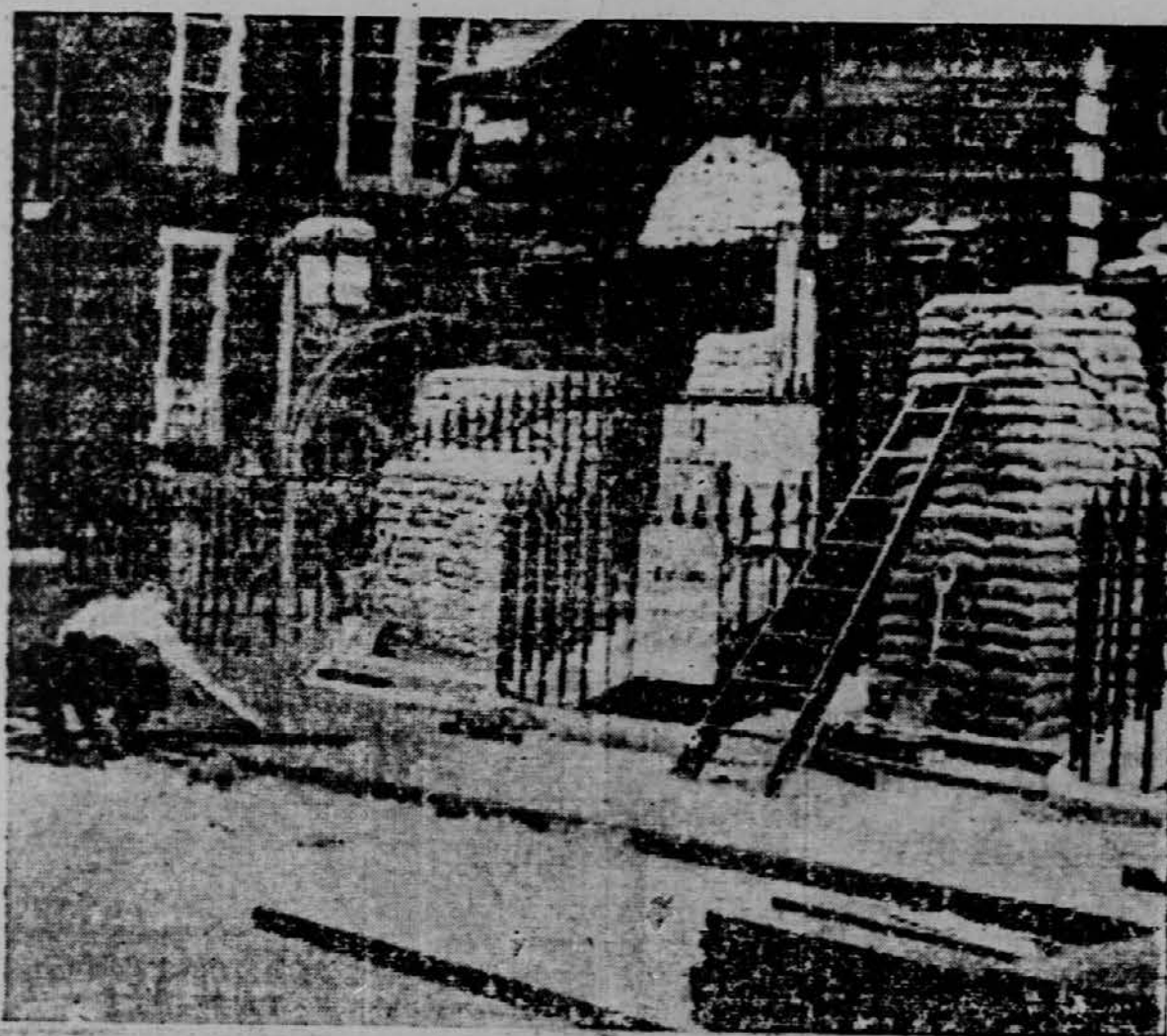
Naznanilo generalnega štaba pa priznava, da Nemci na vzhodu mesta raztezajo jeklen obroč. Varšavskim braniteljem je za beg odprta samo ena pot po cesti v Lublin in Lvov.

TISOČ NEMCEV JE BILO VJETIH

Poljski generalni štab naznanja, da je bilo v zelo vročih bojih med Kutnom in Lowiczem, severno od Lodza, ujetih 1000 Nemcev; zaplenjenih je bilo tudi 12 nemških topov in velika zaloga municije.

Zadnje poročilo iz Varšave naznanja: "Sinoči in danes so poljske čete vrgle Nemce daleč od Varšave."

ZAVAROVANJE PROTI BOMBAM IZ ZRAKA

V Londonu so obložili vsa državna poslopja in trgovine z vrečami s peskom, da jih zavarujejo proti poškodbam, ki bi jim jih mogle prizadeti bombe iz zraka.

ANTHONY EDEN PRAVI, DA JE HITLER KRIV VOJNE

Po mnenju bivšega angleškega vnanjega ministra je mir z nacijo naravnost nemogoč.

LONDON, Anglija, 13. sep. — Tukaj je govoril bivši angleški vnanji minister Anthony Eden, ki je bil svoječasno odstopil, ker se ni strinjal s "pomirjevalno" politiko ministrskega predsednika Neville Chamberlaina. Slednji mu je dal pozneje mesto ministra za domovine.

Edenov govor je bil broadcastan po vsem svetu.

— Trajen mir ni mogoč, — je rekel Eden, — dokler ne bo uničen narodni socializem ter zatiranje, nasilje in besedolomstvo, ki je v zvezi z njim. V tem pogledu ne bomo poznali nobenega kompromisa.

— Hitler je dobro premišljeno in namenoma začel za vojevalno vojno. Mi Angleži ne bomo popustili in se ne bomo umaknili. Mi bomo vzdržali do konca, da bomo videli svet pred hitlerizmom in vsem, kar je v zvezi z njim.

To je bil prvi Edenov govor iz njegovega povratka v Kabinet.

Najprej je razpravljal o delavnosti diplomatov pred svetovno vojno in omenil, da je bila Poljska pripravljena pogajati se, kot je bila pred letom dni pripravljena tudi Češkoslovaška. Toda Hitler se je raje poslužil surove sile. On je volil in izvolil, zdaj naj pa prenaša posledice.

Hitler sicer pravi, da hoče le popraviti krivico, ki jo je napravila Nemcem versailleska mirovna pogodba, v resnici pa omenja Versailles le kot pretvezo za svoja nasilna dejanja.

— V zadnjih osedmesetih letih, — je rekel Eden, — so nemški vladarji začeli pod pretvezami osvojevalne vojne: 1864 proti Danski, 1866 proti Avstriji, 1870 proti Nemčiji, 1914 proti celemu svetu, 1939 pa proti Poljski, Franciji in Angliji. Z ozirom na vse to, bi se morali nemški vladarji enkrat spametovati ter namesto vojne začeti pogajanja, toda njim je ljuba pot nepostavnosti, siromaštva, prelivanja krvi in anarhije. Nemški naciji naj se sedaj vprašajo, kakšni usodi nasproti vodijo nemški narod.

OBTOŽENKA JE UBILA STRELA

Včeraj bi se imel zagovarjati pred sodiščem v Brooklynu 38 letni Carl Cartmel. Ko je sodnik poklical njegovo ime, je povedala neka sorodnica, da je Cartmela dne 5. avgusta v Bayside ubila strela.

MATER IN HČER SO NAŠLI MRTVI

SALAMANCA, N. Y., 12. sep. — 52 letno Vesto Terrill in njeno 17 letno hčerko so našli mrtvi v njunem tukajšnjem domu. Preiskava je ugotovila, da je mati najprej ustrelila hčer, nato pa še sama sebi poglajala kroglo v glavo. Mati je bila zadnji čas zelo otožna in zamišljena. V tukajšnji družbi sta bili obe zelo priljubljeni.

KANADA IMA MODERNO JEČO

Okna niso zamrežena. Jetniki se lahko izprehajajo in solnčijo. — Celice so moderno opremljene.

HULL, Quebec, 13. sep. — V Val Tetreau v tukajšnji bližini so zgradili moderno ječo za moške, ženske in mladoletne. Na oknih ni omrežja, pač pa le močno dvojno steklo. Vsi prostori so umetno zračeni. V vsaki izmed 87 celic je stranišče. Ob gotovih urah se smejo izprehajati in se solnčiti na obširnih terasah.

Mladoletni imajo poseben oddelek. Istotako so jetniki in jetnice v posebnih prostorih. Smrtne celice v ječi ni. Oni, ki je obsojen na smrt, ima na razpolago veliko zračno sobo ter dobiva izborna hrana. Jetnišnico je dala zgraditi quebekska vlada ter je potrošila za njo \$300,000.

GLUHONEMI V VOJNI SLUŽBI

TORONTO, Kanada, 12. sep. — Družba gluhtonemih v Kanadi je pozvala kanadsko vlado, naj bi tudi gluhtoneme sprejela v vojaško službo. Uporabili bi jih tam, kjer ni sluh brezpogojno potreben, naprimer v municijskih tovarnah in v tovarnah za letala.

IZDATEN LOV NA BANANE

VIGO, Španija, 13. sep. — Tukajšnji ribiči ne love ta tedaj rib, pač pa banane. Vsa morska gladina v bližini je pokrita z njimi. Z neke nemške ladje so pometali v morje 500 ton banan.

Spori med Nemčijo in Poljsko

Tekom zadnjih 25 let, od začetka svetovne vojne, pa do Hitlerjeve invazije, ki se je začela 1. septembra tekočega leta, so bili med Poljsko in Nemčijo skoro neprestano diplomatski, gospodarski in vojaški spori. V naslednjem podajamo kratek pregled:

1915

Ko se je poražena ruska armada umaknila proti vzhodu, je nemška armada zasedla Varšavo. Nemčija in Avstrija sta pozneje podpisali protokol glede ustanovitve poljske kraljevine v bivšem ruskem ozemlju. Nemčija naj bi preskrbela kralja in kontrolirala armado.

1918

Poljska provizorična vlada je proglasila dne 10. nov. konec nemške okupacije. Nemško vojaštvo v poljskem ozemlju je bilo razoroženo.

1919

Poljski nacionalisti so se polastili Posena (na nemškem Poljskem) in tamkajšnji Nemci so obnovili sovražnosti. Pozneje je zavezniška mejna komisija priporočila, naj dobi Poljska Gdansk (ki je postal pozneje prosto mesto pod kontrolo Lige narodov), Koridor in del Gornje Šlezije.

1920-1932

Razdobje nestalnih odnosov. Kancelarja Stresemann in Brüning ter drugi voditelji nemške republike so ponovno zahtevali povratek ozemlja, ki je pripadlo Poljski.

1934

Sluteč porast nemške vojaške sile pod nacijzmom, se je poljski maršal Piłsudski baval z mislijo, da bi ne bilo napadno napasti Nemčijo, toda na poljsko zaveznico Francijo se ni mogel zanesti. Vsled tega je maršal, ne da bi vprašal Francijo za svet ali dovoljenje, sklenil s Hitlerjem nenapadno pogodbo.

1937

Dne 5. novembra sta Nemčija in Poljska podpisali novo pogodbo glede medsebojnega uvaževanja narodnostnih manjšin. Manjšinam je bila zajamčena svoboda jezika, šol, vere kulturnega življenja in gospodarskega udeleževanja. Nemčija je tedaj svečano izjavila, da nemško-poljskih odnosov ne sme kaliti vprašanje Gdanska.

1938

Poljska se je strinjala z Nemčijo glede razcepitve Čehoslovaške ter pri tem pograbil kot svoj delež Tešen z okolico, najvažnejše železniško križišče v vzhodnem delu Evrope.

1939

Poljski vnanji minister Joseph Beck je obiskal Hitlerja v Berchtesgaden. Hitler je zahteval za Nemčijo Koridor in Gdansk. Poljski so zavrnili Hitlerjevo zahtevo ter utrdili zvezo s Francijo.

15. marca so nemške čete zasedle Češko in Moravsko ter proglasile "protektorat" nad Slovaško. Nemško vojaštvo je dospelo do južne poljske meje.

28. aprila je Hitler zavrgel nemško-poljsko nenapadno pogodbo.

1. septembra so nemške armade napadle Poljsko.

Zapadna fronta ...

FRANCOZI OBKOLJUJEJO SAARBRUECKEN

BAZEL, Švica, 14. septembra. — Dve močni francoski armadi se kot dvoje mogočnih kril grignjate okoli nemškega mesta Saarbruecken. Na Saarbruecken pritiska mnogo močnejša francoska armada, kot se kdaj poprej v sedanji vojni.

Izgleda, kot da so pričeli Francozi prvi večji napad na prvo vrsto nemške Siegfried črte.

FRANCOSKI ARTILERISTI DOBRO ZADEVAJO

Artileristi v Maginotovi črti so se več let vezbali, da morejo natančno zadeti svoj cilj. Do sedaj so že razbili več važnih nemških vojaških predmetov in na mnogih krajih razdejali železnice in ceste.

NEMCI SAMI SO RAZSTRELILI ŽELEZNIŠKI TIR

LUXENBOURG, 14. septembra. — Iz Schengenta na nemški meji prihaja poročilo, da so Nemci razstrelili del železnice Perle-Trier, južno od Siegfried črte, ker na tem kraju Francozi najbolj napadajo.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Published by
NEW YORK PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Babin, President
J. Lapsha, Vice President
Place of business of the corporation and address of above officers:
110 WEST 125 STREET
NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in advance	For one year in advance	\$7.00
For six months in advance	For six months in advance	\$3.50
For three months in advance	For three months in advance	\$2.00
For one month in advance	For one month in advance	\$1.00
For one week in advance	For one week in advance	\$0.50
For one day in advance	For one day in advance	\$0.25

Subscription Yearly \$6.00

"GLAS NARODA" IMAJA VSAKI DAN IZVARNI NEDELJI IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 110 WEST 125 STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1243

Kaj se dogaja v delavskem svetu.

Ameriško delavstvo in vojna

Narodna unija pomorščakov zahteva od lastnikov parobrodskih družb: \$25,000 zavarovalnice, \$250 bonusa in 40 odstotno povisane plače za vsakega člana, ki je poslan v vojno celico.

United Automobile Workers so zahtevali in tudi dobili zagotovilo od Warner Gear Co. v Muncie, Ind., da bo v slučaju ameriške soudeležbe v katerikoli vojni družba sprejela nazaj vsakega delavca, ki je pustil delo in vstopil v vojaško službo. Ob povratku jim plača ne bo zmanjšana in jim bo vpoštevana starostna prednost.

Kako bo z unijami v državi Oregon, je veliko vprašanje. Konci lanskega leta je bila namreč uveljavljena državna postava, ki določa: javnost ima pravico pregledati knjige delavske organizacije; dokler ne štrajka večina uslužbencev, je vsako piketiranje prepovedano; piketirani smejo edinele uslužbenec tovarne.

Zadnji teden je Joseph A. Padway, odvetnik Ameriške federacije, svetoval unijam v Oregonu, naj štrajkajo in piketirajo, če se jim zdi potrebno, češ, da se bo zavzela Federacija zanje z vsem svojim vplivom, če bi se jim bilo treba zagovarjati, zaradi kršenja omenjene postave.

Zahteve tekstilnih delavcev

WASHINGTON, D. C., 12. sep. — United Textile Workers of America, ki pripadajo Delavski federaciji naznanja, da bodo zahtevali višje plače, češ, da zaradi vedno naraščajočih cen s sedanjiimi medzidami ne morejo izhajati.

F. J. Gorman, predsednik izvršilnega sveta, je izjavil, da zahtevajo gospodarji višje cene za svoje izdelke in da vsled tega lahko povisajo plače, ne da bi bili pri dividendah kaj prizadeti.

Konec stavke pri Bendix Corporation

SOUTH BEND, Ind., 12. sep. — Po enajst dnevi stavki se je vrnilo na delo 3000 uslužbencev Bendix Products Corporation. Spor je bil končan sivo, ko je lokal 9 United Automobile Workers (CIO) odobril pogodbo, ki določa za delavce starostne prednosti in plačane počitnice.

Trgovski uslužbenci se organizirajo

Prodajalci živil, uslužbeni v čikaških trgovinah se naglo organizirajo. V zadnjih tednih je pristopilo v unijo 10,000 prodajalcev v metropolitani kraju ter v severnih, južnih in zapadnih predmestjih. Organizatorji upajo, da bo imela nova unija nad 25,000 članov.

Hčerki rešil življenje, sam pa utonil.

Iz Knjčanina v Vojvodini poročajo o junaškem dejanju očeta, ki je svojo hčerko rešil smrti v valovih Tise, pri tem pa sam utonil. Devetletna hčerka krmarja Maleševića se je s svojim očetom peljala na vlačico po Tisi. Deklece pa je iznenada padlo v vodo. Malešević je takoj skočil za njo v valove in se mu je posrečilo, da jo je rešil, sam pa je utonil. Ves ta prizor se je odigral pred očmi Maleševićeve žene, ki je od prestanega strahu dobila hud živčni napad.

Listnica uredništva.

Rojak v Eveleth, Minn. — Pravite, da ste prišli v Ameriko že leta 1907 in da od tedaj ves čas živite v Združenih državah in da ste prišli nezakonito. V onem času je vsa država lahko prišla v Združene države zakonito, tudi brez potnega lista. Vašega stališča ne razumemo. Pošljite nam natanejšo podatke in Vam bomo dali navodila. Pa ne bojte se podpisati svojega imena in navesti svojega naslova.

Skrivnostna zadeva v Alžiru

Ka bachi v Alžiru je eden od najskrivnostnejših mestnih delov mesta. Desetkrat bolj je nevaren kot pristaniški del v Marseillen in dvajsetkrat bolj kot zabavni prostor v Singapuru in je bolj nepregleden kot labirint na Kreti. Nešteto zločincev se ondi po več let ponika in skriva. Mnogo moshkih in žensk je za zmeraj izgubilo v tistih ozkih ulicah.

Pred tremi leti pa je bil tam izvršen umor, ki je v vsem mohamedanskem svetu povzročil velikanski senzacijo. Veliki mufti iz Alžira, Si Bendali Amor Mahmud je bil v ulici de la Lyre umorjen. Zdaj so njegovi morilci na zatožni klopi.

Bendali Amor Mahmud je bil kratkoviden starček, ki je ves dan bral koran in po turško molil. Vsak večer je ob sonnem zatoku klical svoje vernike v mešejo v Kasbahu, da počastijo Alaha in Mohameda. Bil je reven mož, a francoska vlada ga je obsula z odlikovanji in naslovi. Ponosno je nosil znak častne legije in več drugih odlikovanj na prsih. To mu je pa prineslo mnogo sovražnikov, ko pa je celo odklonil, da bi se udeležil odposlancstva, ki se je šlo v Pariz pritožiti, so ga prišli k izdajalcem Kasbaha.

Njegov najhujši nasprotnik je bil šejk El Okbi, voditelj odposlancstva in predsednik naprednega kluba v Alžiru. Ta klub pa je bil hkrati sedež verske ločine ulema. Šejk El Okbi, ki je imel dolgo brado in žareče črne oči, je znal s svojimi vplivnimi besedami pridobiti množico na svojo versko obdano. Kadar je stopil k ubogim krošnjarjem in ribičem in jim s toplimi besedami govoril, so šli za njim kot zamaknjeni. Nekoč se je bil pri Damasku boril za arabsko svobodo in je bil na dvoru Ibn Sauda v visokih službah. Njegov najstarejši brat je velik emir v Mekki, ki ga vsi Vahabiti poznajo in spoštujejo.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 140
\$ 4.50	Din. 280
\$ 6.60	Din. 340
\$ 10.25	Din. 500
\$ 20.00	Din. 1000
\$ 30.00	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 0.30	Lir 100
\$ 1.20	Lir 200
\$ 2.40	Lir 400
\$ 4.80	Lir 800
\$ 9.60	Lir 1600
\$ 19.20	Lir 3200

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačila večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinar ali v lire, dovoljamo se boljše pogoje.

NUJNA NARAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
116 W. 12th ST. NEW YORK

Peter Zgaga

Govornik marsikaj kakšno blekne, ki nima ne repa ne glave. Običajno poslušalci kaj takega preslišijo. Šele ko vidi človek tako reč tiskano, se zave njenega nesmisla.

Pred leti so francoski poslanci v enem samem dnevu izrekli naslednje krilatice:

"Čuvati svinjo, pomeni braniti samega sebe."

"Ko izgovarjam te besede, se trese v mojih ustih Brian-dov jezik."

"S svojimi rokami in s svojim znojem delajo francoski vinčarji dobro francosko vino."

"S pogo-tejšim uživanjem konjskega mesa se odpira knjuga nova bodočnost."

"Nočem govoriti o živcih, a namignil bom na enega med njimi, ki je že mrtev."

"V starih prtenih hlačah bi jejo srca vrlih ljudi."

"Hvala vam, gospod minister, poslušali ste me z dobrohotnim očesom."

Bila je kot nagelnov evet. Iz oči ji je sijala otroška radovednost.

Priprave za poroko so bile končane. Zenin se je zdelo, da je v devetih nebesih, kajti takega zaklada kot je ona, bi ne našel, pa če bi prevrnil ves svet. Nobena ni tako nedolžna, deviška in nepokvarjena kot je ona.

Dan pred poroko pa dobi pismo, ki ga je skoro zrušilo. Pisala mu je ona in sicer takole:

— Nesramni zapeljivci!
Svojo mladost sem ti žrtvovala, svojo lepoto in nedolžnost. Če mi takoj ne odšteješ dveh tisočakov, se bova zme-nila na sodišču.

Ves razburjen je poltrel k nji. Malo je prebledela, ko je zagledala usodno pismo v njegovi roki. Pa se je hitro pismi-rila in nedolžno rekla:
— Saj nisem tebi pisala.
— Kako da ne? Poglej, na koverti je moj naslov.

— Oprost, zmotila sem se. Pismo je bilo namenjeno našemu prejšnjemu boardarju, pa sem ga pomotoma Tebi poslala.

— O, saj se mi je zdelo, da mora biti pomota! — je veselo vzkliknil in jo burno objel.

Učitelj je rekel učencem, naj napravijo stavek, v katerem bosta besedi deloma — deloma.

Prvi se oglasi najmlajši učenec:
— Moji starši so deloma moškega, deloma ženskega spola.

— Pustite nas v miru! — so zaklicali vaški pretepači županu, ki jih je prišel mirit.

Kirurg: Izmed desetih ljudi jih devet te operacije ne preživi. Ali lahko še kaj storim za vas, preden začnemo?
Bolnik: "Ah, da — dajte mi moj kloboč."

Dosti je ljudi, ki žrtvujejo v prvi polovici življenja svojo zdravje, da si prislužijo nekaj denarja. V drugi polovici življenja pa žrtvujejo vse denar, da bi ohranili zdravje.

ZDRUŽENE DRŽAVE IN VOJNA

Prejšnji tork je predsednik F. D. Roosevelt uveljavil nevtralnostno postavo ter prepovedal izvoz vojnih potrebščin v bojujoče se države — Nemčijo, Poljsko, Veliko Britanijo ter v Indijo, Avstralijo in Novo Zelandijo. Nekoliko prej je izdal formalno nevtralnostno izjavo v smislu ljudske prava ter s tem obvestil svet in ameriške državljanke, da Združene države niso udeležene v vojni. Posebno nevtralnostno proklamacijo je izdal tudi glede Panamske cone.

Zveznim agentom je bilo naročeno uvesti obširno kampanjo proti špijonazi in sabotaži.

Poleg embarga na orožje prepoveduje postava ameriškim državljanom potovati na ladjah bojujočih se držav ter posojati denar državam, ki so zapletene v vojno.

Kot znano, je embargo na orožje v nasprotju s predvodenikovi željami. Še pred začetkom sovražnosti je predsednik naznanil, da bo v slučaju vojne sklical posebno zasedanje kongresa ter predlagal kongresnikom izpremembo obstoječih odredb. S kongresnimi voditelji obeh strank je že sedaj v zvezi, za sklicanje posebnega zasedanja se pa zaenkrat še ni odločil.

Republikanski voditelj senator McNary se je telefonično posvetoval s predsednikom ter povsem odobrava posebno zasedanje, ki se bo bavilo izključno le z revizijo nevtralnostne postave.

V nevtralnostni proklamaciji zahteva predsednik, naj vsi Amerikanci izvajajo nepristransko nevtralnost, dovoljeno jim je pa simpatizirati s to ali ono stranko in se svobodno izražati o nji.

Težke kazni so določene za tiste Amerikance, ki bi se, bivajoč na ameriških tleh, vpisali v vojaško službo te ali one bojujoče se države ali nagovarjali koga drugega k temu koraku, ki bi se udeležili vojaške ekspedicije take države ali jo z denarjem podpirali ali bi pomagali k begu interniranim osebam.

Vojne ladje bojujočih se držav se ne smejo posluževati ameriških pristanišč za svoje operacije proti sovražniku in morajo, če se ustavijo v ameriškem pristanišču, po preteku 24 ur sediti odpluti. Založiti se smejo le z omejeno zalogo kuriva in živil.

Šlihi, toda dosti strožji predpisi veljajo za ladje, ki plujejo skozi Panamski kanal. V vseh ozirih so podrejene odredbam panamskih uradnikov, ki smejo pod gotovimi pogoji celo častnike in moštvo zapoditi s krova.

V petek je predsednik proglasil za zaščito nevtralnosti in ojačenje obrambnih sil omejeno izredno stanje (national emergency). V tem oziru gre v prvi vrsti za razširjenje raznih armadnih panog, ne pa za določitev meja mirovnim odnosom.

ZA NAŠE NAROČNIKE!

V zadnjem času je bilo veliko vprašanje po zemljevidih, posebno za najnovejši evropski zemljevid, ki določa meje kot so obstale 1. septembra, 1939.

Da bi ustregli našim naročnikom, smo preskrbeli zemljevid, ki je najbolj natančen in najpopolnejši. Samo rizba tega zemljevida je veljala \$4000. Ker pa je bilo zaradi zanimanja v današnjih dneh natiskana velika množina, smo jih mogli dobiti od zakladatelja omejeno število za poveljno ceno.

Vsak, ki bo ponovil oz. poslal za nadaljno naročnino (vsaj za četrt leta) ali pa si "Glas Naroda" nanovo naroči, BO DOBIL BREZPLAČNO TA VELIK ZEMLJEVID (20in x 24in), na katerem so natančno označene meje evropskih držav, kakoršne so bile 1. sep. Označena so mesta, gore in reke z imeni, tako da bo vsakdo mogel zasledovati potek vojne, kako daleč je prodrla kaka armada, itd. — Na drugi strani zemljevida je označena Maginotova in Siegfriedova obrambna črta ter utrbe ob poljski meji. — Vojaška statistika: v sraku, na zemlji in na morju, itd.

Ta zemljevid bo vsakomur dobrodošel, kdor se zanima za potek sedanje vojne v Evropi.

POŠLITE POŠILJE DENAR ZA NAROČNINO, NAJ TUDI OBRNITO, DA BILI IMATE ZEMLJEVID. — TA PONUDBA TRAJA DO 30. SEPTEMBRA, KER IMAMO ŠAJO OMEJENO ŠTEVILLO.

ČAS ZA SPORAZUM DELAVSKIH STRANK

Žalostno je, da je v tem času tak velik razkol med obema ameriških delavskih organizacijah. V interesu obeh je, da poravnate svoj spor in se skupno borita za delavska načela.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

RAVNATI SE JE TREBA PO RAZMERAH

Vojna vira je pridivila nad Evropo. Obsedeni voditelj nemškega naroda se je sedaj vrgel na Poljsko z vso svojo barbarstvo silo.

Pomandrat s svojimi petami hoče vse, kar do sedaj ni bilo njegovega, spraviti pod svojo oblast in slednjič raztegniti meje čez zemljo, napojeno s krvjo miroljubnega poljskega in napadalnega naroda.

Toda tudi zanj bo prišel plačilni dan, kajti Anglija in Francija ste se trdno zavzeli, da mora biti hitlerizem uničen. In v tem sklepu boste uspeli, kajti na razpolago imate vse vire, ki so potrebni za kakšno vojno in ki ne bodo usahnili, pa če je vojna še tako dolga.

Vsled te vojne pa niso prizadete samo one države, ki so bile potegnjene v vojno vihar, temveč evropske in tudi kolikor toliko vse države sveta.

Vsakdo izmed nas se je pri izbruhu vojne v velikih skrbelih vprašal: "Ali bo mogoče ostati v stiku z našimi domačimi tam v domovini?"

Da, še vedno obstoji poštna zveza z našo staro domovino; največ pošte prepelejo ameriški parniki.

Toda našim sorodnikom in znancom ni dovolj, da si z njimi dopisujemo, temveč bodo zelo hvaležni, ako jih obveščamo, kar se godi v njihovi bližini in celo v njihovi lastni deželi.

Se predno se je pričela vojna, smo pogosto prejeli sporočila iz tujine, da so brali v "Glasu Naroda", kaj se je kaj važnega političnega dogodilo. To pa tem bolj velja sedaj, ko je v Evropi vojna, po kateri so prizadete tudi nevtralne države, kot je tudi Jugoslavija. Pred dnevi so časnikarji v Londonu priznali, da so ameriški časopisi najbolj informativni, in, da ako hoče Anglež kaj več izvedeti, se mora obrniti na ameriške liste.

Vemo, da bodo Vaši v domovini hvaležni, ako jim naročite "Glas Naroda", da bodo marsikaj izvedeli, česar iz tamošnjih listov ne morejo izvedeti.

GOSPODINJO JE ZAKLAL

Nemški listi poročajo o zverinskem umoru, ki se je primeiril pred dnevi v Monakovem, kjer se je 14. avgusta nastanil pri družini Peise 25-letni Wolfgang Schulze iz Lipskega. Schulze je možno ječljav in je povedal, da je dobil to napako pred letom dni, ko so ga v Suetih udarili s kopitom puške po glavi. Seveda pa si je to izmislil samo zato, da bi mu bili stanodajalec bolj naklonjeni.

Ko se je te dni vrnil mož Peissove z dela, se mu je čudno zdelo, da mu ne pride na trkanje nihče odpret. Kmalu nato je srečal Schulzeja, ki ga je vprašal, kje je njegova žena. Ječljavec je rekel, da je šla z doma najbrže v trgovino. Ko je mož pozneje vložil v stanovanje, našel je svojo ženo mrtvo v mlaki krvi. Imela je več vbojnjajev z nožem. Ker je Schulze izginil iz stanovanja je takoj postal sumljiv zaradi umora. Po zločinu je ječljavec vložil v vse omare in miže, pobral iz njih vrednostne predmete, in izginil. Pri razbojništvu se je tudi porezal na rokah; potem pa je imel še dovolj drznosti, da se je okrvavljen vozil v tranvaju. Dal si je obvezati rane in se napotil peš proti dolini Izare, kjer so ga prijeli. Zločinec priznava dejanje in pravi, da je izvršil umor zaradi ropu.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

KI IMA

22,000 članov in dva milijona moženja in pol dolarjev premoženja

nepristranska in

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte se in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši okolici, vprašajte krajevnega tajnika, kaj počne, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

NOVICE IZ CHISHOLM, MINN.

Danes, ko to pišem, je tukaj pravo jesensko vreme: deževno in hladno. Vse se pripravljajo za zimo: drva žagajo vsepovsod. Tako se mi vidi, kot v starem kraju.

Naj malo poročam, kako se je vršila Konvencija Jugoslovanske Zveze za Minnesoto v Virginiji 27. avgusta. Te konvencije sem se tudi jaz udeležila kot delegatkinja kluba št. 9 iz Chisholma. Namen zveze je združiti vse Jugoslovane v Minnesoti in pomagati eden drugemu za delo, bodisi državnno ali mestno in pridobiti rojakom državljanstva in občasno volitev pomagati našim kandidatom. Konvencije se je udeležil tudi guvernator Hon. Harold Stassen in je imel lep govor in je rekel, da se tudi on čuti kot Slovan, ker je po materini strani češkega rodu. Meni je tudi bila dana čast, da mi je v roko segel in dal svoj podpis na program. Govoril je tudi naš rojak Rev. Šolar iz Dulutha.

Udeležba je bila velika in postrežba dobra. Najboljše je pa bilo, ker ni bilo veliko govornikov.

Prihodnje leto se bo vršila konvencija na Ely, Minn.

Naj malo tudi poročam, kako se je vršila tukaj štiri dni slovesnost ali 31-letnica, odkar je Chisholm pogorel do tal. Te slovesnosti so se udeležile vse naselbine iz železnega okrožja. Kronana je bila tudi kraljica lepote, v petek zvečer v Recreational dvorani, naše slovensko dekle, gospodična Mary Palčić. Na Labor Day je bila velika parada po mestu s kraljico na čelu, kar je bilo za Slovence častno, da je zmagalo naše dekle. Posebno pozornost je zbujal rojak Victor Debelak, ki je nastopil s parom konj in sanjmi in pokazal kako je bilo leta 1906 pred požarom. Prav dobro se je postavil.

Kenčno naj še omenim, da me je prišla obiskat moja prijateljica in sošolka iz Chicago, gospa Mary Pristavec in se ji zelo dopade tukaj v Minnesoti in ob tej priliki se je tudi naročila na "Glas Naroda". — Sedaj pa pozdravljam vse naročnike tega lista. — F. Lukanich.

EKSPLOZIJA

Dne 1. septembra je bil pri delu v tovarni v Little Falls, N. Y., ubit rojak Jakob Petkovšek. Na nepojasnen način je eksplozivni stroj in nesrečnej je bil na mestu mrtve. Pokojni, ki je bil star 56 let, je bil doma v Rovicah nad Ljubljano in v Notranjskem in zapuščal ženo in dva sinova ter dve hčeri.

SMRT ROJAKA NA SYGAN HILL, PA.

Nisimo se pozabili žalostne smrti tukajnjega rojaka Toneta Pustovrh, ki je preminil zaradi nagle smrti za pljučnico dobro poznani oskrbnik Slov. Doma na Cook's Hill, Peter Selhnik, star 56 let.

Bojen je bil v vasi Solčava pri Celju na Štajerskem. Tu je bil več let. Pokojnik je bil naprednega mišljenja, dober družabnik ter zvest član vseh organizacij, katerim je pripadal. Njegov pogreb se je vršil dne 8. avgusta popoldne v Melrose pokopališču. Tu zapuščal zalujoco soprogo, v Detroitu brata, dve sestri v Jugoslaviji ter več sorodnikov tukaj.

VABILO

na

PLESNO

Veselico

v SOBOTO ZVEČER

16. SEPTEMBRA, '39

Začetek ob 8. zvečer.

V WESTLINE HALL,

V WESTLINE, PENNA

IGRAL BO MR. JOE ROLIH IN SINOV

Vabljeni ste vsi od blizu in daleč.

Odbor.

IZ DALJNEGA PADA

SAN FRANCISCO, CAL. Cenjeni urednik:

Ker mi poteče naročnina 10-tega tega meseca, vam pošljem za dva meseca en dolar, da ne bom zaostankar. Bi Vam rad poslal za pol-leto, pa ne dojam že tri mesece, sem na reliefu. Premalo plačajo za življenje, samo osem dolarjev za cel mesec, za sobo pa \$9. — Silijo me v kampo delati za samo hrano in stanovanje. Pa saj nisem še v starem kraju zastoj delal. Tukaj bi dobil delo, ko bi mogel unijo plačati \$16.50; bi šel tukajšnje časopise prodajati in bi zaslužil najmanj \$17.75 vsak teden, pa žalibog nimam za vstopnino. Težko je dobiti koga, da bi mi šel na roko.

Kot vidim v tukajšnjih časopisih, se je vojna začela v Evropi. Težki časi so pred Evropi. Britki časi so pred svetom.

Tukaj so težke delavske razmere. Vsak dan so delavci odpušteni, pa ne samo pri W. P. A. pač pa tudi v privatnih industrijah.

Torej prosim oprostite, ker ne morem Vam zaenkrat več poslati. Vas lepo pozdravlja rojak in naročnik.

Frank Zajc.
378 — 3rd Street
San Francisco, Cal.

v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je kmalu potem preminula.

Pokojna Mrs. Korevec, rojena Pucel, stara 72 let, je bila doma iz vasi Orlakar, fara Sela pri Šumberku, na Dolenjskem. Zapuščala potrtega soproga in osam odraslih otrok ter 23 vnukov.

SEDEMDESET LETNICA SLOVENSKE IGRALKE AVGUSTE DANILOVE

Ljubljana, 24. avgusta. — Danes praznuje 70 letnico svojega rojstva slovenska igralka A. Danilova. Njeno ime ni samo za starejšo, temveč tudi za mlajšo generacijo gledaliških obiskovalcev pojem, ki je tesno zvezan s slovensko odersko umetnostjo.

A. Danilova se je rodila 24. avgusta l. 1869 pod šentjakobskim zvonom. 1886 leta — torej 17 letna — je pričela nastopati na odru Dramatičnega društva v dvorani Citalnice, kjer se je hitro uveljavila s svojo prirodno darovitostjo. Slovensko gledališče je bilo takrat šele v prvih začetkih in njegovi udje so bili resnični idealisti, kajti njihovo edino plačilo je bila zavest, da se borijo za obstanek slovenske besede in za slovensko umetnost.

Kasneje se je preselila igralska družina v novo gledališko zgradbo, današnjo opero, kjer je bila A. Danilova dolga leta ena izmed prvih igralk in nositeljica repertoarja. Za nekaj časa je zapustila ljubljansko gledališče in postala voditeljica tržaškega slovenskega gledališča, tam se je posvetila tudi vzgoji igralskega naraščaja. Vrnivši se v Ljubljano, so prisilile slabe socialne razmere, ki so ogrožale eksistenco igralcev, da je šla leta 1913. v Ameriko, kjer je ostala šest let. Nato se je vrnila v Ljubljano za dve leti; 1921. pa je odpotovala znova v Ameriko. Štiri leta je bila voditeljica in prva igralka na slovenskem gledališču v Clevelandu. Vendar jo je želja po domu in po domačem gledališču privedla nazaj v domovino. Od l. 1925.—1928. je znova zaživela kot igralka z vso prvobitnostjo svoje npravi na domačem odru. 1928. je praznovala 40 letnico svojega gledališkega delovanja in je bila kmalu nato upokojena.

Njen repertoar obsega okrog 300 najrazličnejših vlog, klasičnega, folklornega in salonskega repertoarja, od najresnejšega do najlažjega značaja. Danilova sme ob svoji 70 letnici, ki jo doživlja še mladostno sveža in popolnoma zdrava z zadovoljstvom gledati nazaj na plodno delo, ki je pomagalo soustvarjati slovensko gledališko tradicijo in vzgajati oderski naraščaj. Med današnjimi aktivnimi igralci je nekaj članov, ki so našli ob njenem vodstvu pot na oder.

A. Danilova živi v spominu vseh tistih ljudi, ki so sodoživljali njeno umetnost, se joka-

Slovenci v Kanadi

HILCREST, Alta.

Tukaj Vam pošljem ček za \$3.— za nadaljno polletno naročnino na "Glas Naroda", in ne zamerite, ko sem se za par dni zakasnel. Ta list hočem obdržati, dokler bom živ.

Tukaj pri nas ni mnogo novic. Majna dela 4 do 5 dni na teden. V majni zmeraj kakšnega pobije. Ravno danes, ko to pišem, je sneg zapadel po gorah in še dosti nizko, toda v dolino še ni dosegel. Mislim, da ga je sram, ko se tako zgo-daj ponuja, prej pa cele 3 mesece ni bilo dežja. Tako se je vse posušilo, da še živina nima nič za pašo. Vročina je bila letos zelo huda.

Lep pozdrav na vse skupaj. — Andro Mrak.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE

RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC

V BABYAH, PREDSTAVLJAJO

CIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI

TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah

po 2 osroma po 3 centa.

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyk-lanem" je ena njegovih najboljših po-vesti.

Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno masčeva-nje razočarane matere.

Cena \$1.00

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Janko Kač. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiri-desetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslo-vil s svojim romanom "Grunat."

Cena 85c

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tav-čar. (548 strani) Pisatelj je pose-gel v tem romanu v začetek devet-najstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman.

Cena \$2.50

KLEOPATRA. Spisal Rider Haggard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt.

Cena \$1.45

KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack Lon-don. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dobera poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestav-ljena v vse kulturne jezike.

Cena \$1.00

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

24

Takoj ne more spati; njegove misli ga še dolgo drže zbu-
jenega. Slednjič pa vendarle zaspi z veselimi nasmehom, v za-
vesti, da je zopet enkrat doma in — da je našel dekletko, za ka-
tero bi se izplačalo prodati svojo prostost. Eno pa ve že
danes gotovo — na Gravensteinu je zopet treba vzeti oskrb-
nika. Nesramno, kaj vse naprtujejo Ruti. Poleg tega pa
nikdo, razun njene tete, ni znal ceniti njenega dela. Kakor-
hitro bo na posestvu vzel v svoje roke vajeti, bodo za Rut na-
počili boljši dnevi. Pozneje pa bo itak morala imeti kaj več
časa zanj.

Ta misel pričara nasmeh na njegov obraz in s tem na-
smehom zaspi.

To noč se mu je v resnici sanjalo in celo zelo živo. Naj-
prej o Iduni Weyersbergovi, ki je prinesla cele kupe zelo ve-
likih in težkih knjig in jih je položila, da so nastale iz njih
stopnice. Po teh stopnicah gre Iduna in ga skuša vleči za se-
boj. Na hrbtu zvezkov je bil napis: "Moje moderno sve-
tovno naziranje." Ko gresta vedno više, se ji sunkoma iztr-
ga in ostane za njo. Tedaj pa se kup knjig zruši. Iduna
se spotakne, prične padati in slednjič z vsem svojim mo-
dernim svetovnim naziranjem izgine v nič.

Sam pa nenadoma zopet tava po širnih sneženih planja-
vah — in tedaj se ga zopet poloti oni strašni občutek osa-
melosti, ki ga je, hvala Bogu, zadnje čase le malokdaj motil
v spanju. Naenkrat pa v daljini zapazi neko črno točko, ki
sicer počasi, toda stalno prihaja k njemu in ko pride popol-
noma blizu, vidi, da je bilo kolo, na njem pa sedi, veselo maha-
joč s čepico, Rut Falknerjeva. Lase se ji svetijo kot zlato,
njene oči žare kot sonce, čijih svetloba ga ogreva in pričara
v njegovo srce blažen občutek.

Sanje izginejo, ko Rut skoči s kolesa. Pri tem pritise-
na zvonec na svojem kolesu in zvonec ga zbudi — bila je bu-
dila njegove žepne ure, ki jo je predno je legel, nastavljal na
sedem.

Še nekoliko zaspan se smeje sam v sebo, zapre budilnik in
skoči iz postelje. Ob sedmih je hotel biti v zajtrkovalnici,
da dela družino Ruti. Da je cel dan ne bo mogel imeti za
sebe, je vedel, zato se je zavzel, da je pri njej pri njenem
prvem zajtrku.

"Dobro jutro, gospica Falkner!"

"Dobro jutro, gospod doktor. Moj Bog, kaj pa že ho-
čete tako zgodaj? Drugi prav gotovo ne bodo prišli pred
devetimi".

Klaus se ji nasmeje.

"Saj ste vi tukaj — in če vas lepo prosim, dajte tudi meni
skodelico kave, tako lepo diši. Jaz namreč zelo zgodaj vsta-
jam — pogosto ne morem zdržati v postelji dalje kot do petih
— in sem si mislil, da ste že pri zajtrku."

Rut se smeje, toda njen obraz zardi. Nobene besede ne
verjame in ve prav dobro, da je prišel samo zato, da ji dela
družino. To pa jo napravi prav neumno srečno.

"Potem pa se vas moram usmiliti, gospod doktor, kajti
drugi bodo zajtrkovali šele ob devetih."

Klaus sede njej nasproti in sklene roke.

"Tako dolgo nikakor ne bi zdržal — kajti v krvi mi še
vedno tiči strah, da bi moral umreti lakote, strah, ki sem ga
moral tako dolgo prestajati."

Rut ga pogleda s toplim sočutjem.

"Ali vas smem prositi, da mi boste ob kaki priložnosti
pripovedovali o svojih doživljajih?"

"Da, vam bom prav rad in obsežno o tem poročal, drugim
pa samo, kar je neobhodno potrebno."

"Zakaj pa rajše ravno meni, kot pa drugim?"

"Ker mislim, da bom pri vas našel odkrito sočutje za
mojo usodo, pri drugih pa bi bila samo radovednost in ve-
selje po senzacionalih."

Rut nekoliko zardi in pravi nekoliko v zadregi:

"Tedaj se zanašate na mojo odkritosrčnost?"

"Tako trdno kot na svojo."

Nato pa pravi Rut:

"Ako tako trdno držite na mojo poštenost — vam moram
nekač povedati. Potem vam ne morem zamočati, da mi je
postal javen namen vsega bivanja tukaj."

Klaus se nekoliko zgane, jo pogleda z velikimi očmi in
boječe vpraša:

"Kaj pa smatrate za namen mojega tukajšnjega bivanja?"

"Na noben način ne samo naemna, ki ste ga napravili."

"Iz česa to sklepate?"

"Ker nikdo kot ste vi, ne bi od tujih ljudi sprejel tako
dolge gostoljubnosti, ako bi prinesel samo kak pozdrav —
in še celo od nekoga, ki je že umrl."

Ustnice se mu tresejo.

"Torej se vam vendar zli nekoliko nesramno, da tukaj
tako trdno sedim?" vpraša in zataji smeh.

"Ne ravno to. Toda zdi se mi, da to ni v skladu za
vašim pritajenim dostojanstvom."

Klaus jo zelo radovedno pogleda.

"In iz tega sklepate?"

"Da imate kako pravičo, da ostanete tukaj."

Klaus zopet pomisli, jo premišljeno pogleda in pravi:

"Zdi se mi, da ste bolj razumni, kot pa sem mislil."

"Ne vem, ako je to razumno, ali pa samo notranji glas.
Vsekakor nisem hotela, da vam pokažem svojo odkritosrčnost,
zamočati, da je že pri najinem prvem srečanju pri vratih v
park, vstal nekak dvom, ki se mi sedaj, ko živite tukaj, potrjuje."

"In, ali vas smem prosi, da mi odkrito poveste, kakšen
dvom je to?"

"Da, nočem vam zamočati. Torej, mislim, da Klaus We-
yersberg še vedno živi."

Bledica se pojavi na njegovem obrazu.

"In to vas ne strahuje?"

"Ne, ravno nasprotno, veseli me, kakor bi veselilo tudi
teto Mario. Kaj bosta moj stric in Iduna k temu rekla in
k temu mislila, mi ni odkrito nič važno."

(Nadaljevanje prihodnjik.)

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V La Salle, Ill., je umrla za
srčno hibo Frances Zaverl, roj.
Kerstel, stara 58 let in doma
iz Dola pri Celju. V Ameriko
je prišla skupno z možem leta
1908 in štiri leta sta bila v
Pennsylvaniji, nakar sta se
preselila v La Salle. Zapuška
moža, sina in štiri omožene
hčere.

†

V Bradocku, Pa., je na po-
sledicah mrtvouda preminil
rojak Martin Stipič, star 67 let.
Pokojnik je bil rojen v vasi
Planina pri Kostanjevici na
Dolenjskem ter ne zapuša ni-
kakih sorodnikov.

†

Dne 2. septembra je v bol-
nišnici v Clevelandu umrl Ru-
dolf Koletič, star 52 let in ro-
jen v Krakovu pri Ljubljani.
V Ameriki je bil 27 let in tu
zapuša sina in hčer.

†

V mestni bolnišnici v Cle-
velandu je preminil rojak Fr.
Kolenc, star 37 let. V Cleve-
landu je živel zadnjih 16 let.
Rojen je bil v Ameriki in za-
puša mater Agnes Praprotnik,
sestro Anno Hansen in brata
Antona.

†

Po dolgi bolezni je v Cleve-
landu preminil Joseph Skufca,
doma iz Lopate, fara Hinje, v
starosti 82 let. V Ameriki je
prišel pred 50 leti. Zapuška
žalujejo sinove: Johna, Charle-
sa, Alberta in hčere Anno Vy-
skoil, Antonijo Donbach, Alice
Goraki in več vnukov.

†

Dne 6. septembra je v bol-
nišnici umrla Mrs. Elizabeth
Hočevar, stara šele 24 let.

†

V Glenville bolnišnici v Cle-
velandu je preminula Frieda
Lavrich, roj. Kalin. Pogreb
je vodil Avg. F. Svetek.

†

V bolnišnici v Warrensville,
je 5. sept. umrl Anton Gerbec,
star 68 let in doma od Ročinja
pri Gorici. V Ameriki je bil
48 let in tu zapuša sina. Svo-
ječasnno je vodil trgovino, prej
pa gostilno.

†

Istega dne je v Warrensville
bolnišnici umrla Frances Vla-
šič, stara 82 let ki je živel v
Clevelandu 29 let in zapuša
moža in hčer.

DOLGA LOČITVENA PRAVDA.

Ameriški farmar James
Hershey iz Philadelphia, Pa.,
je pred 20 leti naperil proti
svoji ženi tožbo za ločitev za-
koma. Tožbo je utemeljeval z
ženino prepirljivostjo in ne-
umnostjo. Skoro dvajset let
je tožba ležala na sodišču in
počivala v arhivu, ker je bilo
premalo "dokazov". Zdaj so
dokazi podkrepili in sodišče
je izreklo ločitev po ženinini
krivdi.

Kratka Dnevna Zgodba

PLAHA LJUBEZEN

"Gospa!" je rekel državni
pravnik Racuir "gospod Au-
bevole vas je postavil za svojo
univerzalno dedično." Nameno-
ma je izgovarjal te besede z
ganotjem v glasu. "Navzlic ne-
soglasju, ki je nastalo med va-
ma, vas gospod Aubevole ni
nikdar pozabil. Rekel bi celo,
da je s spominom na vas ugan-
jal gniljiv kult. Nikoli nisem
bil v njegovi družbi, ne da bi
pripovedoval o vas. Iz previd-
nosti, da ne bi morda kdo ovre-
gel njegove oporoke, jo je na-
pisal v različnih dobah svoje-
ga življenja. Kakor veste, nje-
govo premoženje ni ravno ma-
lenkostno."

Gospa Landaul je vstala in
odšla po stopnicah navzdol. Na
cesti je bilo živo in vroče. Vro-
čična glasna množica jo je me-
tala sem in tja. Poklicala je
taksi in se odpeljala domov.
Stisnila se je v kot voza in es-
zamislila. Ni razumela, kaj se
je pravkar zgodilo. Življenje
se ji je zazdelo zamotano in ču-
dovito. Gospod Jerome Aube-
vole, njen prvi mož, ji je torej
zapustil vse svoje imetje. Ka-
ko to? Čema? Stara je pet-
deset let, ko ga je zapustila, jih
je imela trideset. Šla je za Leo-
nom Landaulom, ki jo je pre-
mamil s svojo zgornostjo. Znal
je govoriti kakor bi sadil
rožice in bil je na glasu, da je
bogat mož. Le kako ji je mo-
gel Jerome Aubevole odpustiti
izdajstvo? Skušala si ga je

predložiti, kakršen je bil v za-
konu, in videla je pred seboj
drobnega, bledega moža, otoč-
nih oči. Tiho, sramežljivo in
nerodno ji je izkazoval usluž-
nosti, ki so jo dolgočasile. Go-
voril je malo in nerazločno iz-
govarjal besede, kar jo je zelo
dražilo. Le kako ga je morala
tako dolgo prenašati? Nekega
dne je Louis Landaul križal
njeno pot. Zamakala jo je pu-
stolovščina in gospod Aubevole
je ostal sam.

Še ko je sedela za mizo na-
sproti svojemu možu, ki je mol-
če pospravljaval kosilo, je ostala
gospa Landaul zamišljena. Kaj
je postalo iz nekaj tako zabav-
no kramljajočega zgovornega,
galantnega moža? Zdaj je bil
gospod Landaul prav tako tih
kakor gospod Aubevole, ven-
dar njegov mračni in sovražni
molk ni bil prav nič podoben
molku njegovega prednika.
Gospa Landaul si je dejala, da
bi če bi morala še enkrat izbi-
rati, ne napravila več take ne-
umnosti.

Nedolgo potem je stopila go-
spa Landaul v hišo, ki ji jo je
zapustil njen prvi mož in ki je
še ni poznala, kajti gospod Au-
bevole je obogatel šele po ločit-
vi. Bila je prijazna hišica na
Avenue Mareeau; ozek, gosto
zaraščen vrt je mejil na njo.

Gospa Landaul je šla iz so-
be v sobo in stari sluga je odpr-
l okna. V velikem salonu je
presenečeno obstala. Z zadnje
stene so jo sprejela njena
lastna slika, ki jo je napravil
slikar, ne da bi gospa Landaul
sploh vedela za to. Začudena
in žalostna hkratu, je hodila po
vsej hiši. Povsod je naletela
na dokaze Jeromovega stano-
vitnega obžalovanja. Tu foto-
grafije, tam po fotografijah
napravljene slike, vsakovrstne
drobnarije, ki so bile nekoč
njena last; vsakdanje relikvije.
V neki časi zvite rokavice, v o-
mari nekaj posušenih cvetlice,
katerih vonj je nekdanj diha-
val, v nekem kotu plesni čevlji-
čki. Mikalo jo je, da bi odpr-
la omaro v neki sobi. V njej
je viselo več njenih oblek, sta-
rih oblek, ki jih je pustila, ko
je šla proč in do katerih ji je
bilo prav tako malo, kakor do
Jeroma.

Napoved je prišla v sobo,
kjer je opazila sekretar iz rož-
nega lesa, na njem je visel maj-
hen ključ. Postala je močno
radovedna in je odprla preda-
le. Pisma, kupi pisem so bili v
vsakem predalu, že orumenela,
vsa datirana, vsa naslovljena
nanjo, pisma, ki nikakor niso
bila odposlana. Posegla je po
enem in ga odprla.

"Zdaj je deset let, odkar si
me zapustila, Odetta, deset let,
odkar Ti vsak večer pišem, pre-
den grem spat, pišem kakor
mrtvi (saj zame si pač umrla)
deset let, odkar Te ne morem
pozabiti..."

Vzela je drug sveženj in je
čitala:
"Zakaj nikoli nisem mogel
govoriti s Teboj Odetta? Za-
kaj me je vedno ovirala bo-
ječnost, neumna sramežljivost,
ko sem bil s Teboj? In vendar
sem Te tako silno ljubil, tako
nedopovedljivo, tako vroče, da
sem se ves izpremenil v nič.
Nisem mogel spraviti iz sebe
vse preveč gorečih besed; go-
rele so mi v grlo, v srce, delale
so me neumnega. Pogledal
sem Te, in nisem mogel verjeti,
da je resnica. Lahko bi bil
ponižno legel k Tvojim nogam,
jokaje poljubljal rob Tvoje ob-
leke, umrl od prevetike sreče,
ko bi se dotaknil Tvojih ust-
nic, toda z nobeno človeško be-
sedo bi ne mogel izraziti svo-
jih občutkov in svojega hrepe-
nenja. In nikoli nisem mogel
govoriti Tebi, Te zadržati. Ni-
česar nisem mogel napraviti,
kakor vse pretpeti, kajti lju-
bil sem Te..."

Nazadnje je prečitala pismo,
napisano pred nekaj tedni.
"Pogosto sem Te videl. Šla
si ob roki tistega, ki Te mi je
vzel, ker je bil zgovornejši. Ali
Te ljubil tako, kakor sem Te
ljubil jaz in še vedno ljubim?
Oh, Odetta, kako lepa si, ne-
misljivo lepa..."

Gospa Landaul je zaprla se-
kretar. To je bil torej mož,
ki jo je ljubil, kakor si je že-
lela biti ljubljena, mož, za ka-
terege se ni prav nič izpreme-
nila, za katerega se ni postara-
la — in tega moža je zapustila.

Ko je prišla domov, jo je go-
spod Landaul že čakal z ve-
derjo. Ni trajalo dolgo in za-
čel je mrmrati predse: "Ta
bordoeje ima okus po zamašku.
Meso se je predolgo peklo."

Leta in leta Odetta skoraj-
da ni slišala drugih besed. Se-
daj se je sponnila vsega, kar
je napravila s svojo lahkomiš-
ljenostjo. Oči so se ji zasolile.
Prav takrat jo je gospod Lan-
daul pogledal.

"Jokaš?" je dejal. "Na kaj
pa misliš?"

"Mislim na to, da ni
dovolj, če človek sam lju-
bi, marveč je treba tudi pri dru-
gem videti ljubezen."

Toda gospod Landaul se že
zdeljaj ni več zanimal za to,
kaj govori njegova žena. Zanig-
nil je z rameni in znova je na-
stal molk o katerem je Odetta
nekoč v uri blaznosti mislila,
da se ga je rešila.

"Zdaj je deset let, odkar si
me zapustila, Odetta, deset let,
odkar Ti vsak večer pišem, pre-
den grem spat, pišem kakor
mrtvi (saj zame si pač umrla)
deset let, odkar Te ne morem
pozabiti..."

Vzela je drug sveženj in je
čitala:
"Zakaj nikoli nisem mogel
govoriti s Teboj Odetta? Za-
kaj me je vedno ovirala bo-
ječnost, neumna sramežljivost,
ko sem bil s Teboj? In vendar
sem Te tako silno ljubil, tako
nedopovedljivo, tako vroče, da
sem se ves izpremenil v nič.
Nisem mogel spraviti iz sebe
vse preveč gorečih besed; go-
rele so mi v grlo, v srce, delale
so me neumnega. Pogledal
sem Te, in nisem mogel verjeti,
da je resnica. Lahko bi bil
ponižno legel k Tvojim nogam,
jokaje poljubljal rob Tvoje ob-
leke, umrl od prevetike sreče,
ko bi se dotaknil Tvojih ust-
nic, toda z nobeno človeško be-
sedo bi ne mogel izraziti svo-
jih občutkov in svojega hrepe-
nenja. In nikoli nisem mogel
govoriti Tebi, Te zadržati. Ni-
česar nisem mogel napraviti,
kakor vse pretpeti, kajti lju-
bil sem Te..."

Nazadnje je prečitala pismo,
napisano pred nekaj tedni.
"Pogosto sem Te videl. Šla
si ob roki tistega, ki Te mi je
vzel, ker je bil zgovornejši. Ali
Te ljubil tako, kakor sem Te
ljubil jaz in še vedno ljubim?
Oh, Odetta, kako lepa si, ne-
misljivo lepa..."

Gospa Landaul je zaprla se-
kretar. To je bil torej mož,
ki jo je ljubil, kakor si je že-
lela biti ljubljena, mož, za ka-
terege se ni prav nič izpreme-
nila, za katerega se ni postara-
la — in tega moža je zapustila.

Ko je prišla domov, jo je go-
spod Landaul že čakal z ve-
derjo. Ni trajalo dolgo in za-
čel je mrmrati predse: "Ta
bordoeje ima okus po zamašku.
Meso se je predolgo peklo."

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor
za novo zaloga smo zni-
žali cene teh knjig, da
vsakemu jih je mogoče
naročiti. Storite to še da-
nes, ker bo zaloga kmalo
iztekla.

5
KNJIG\$
za

1. Andrej Hofer (Junaški vodja
Tirolec)

2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)

3. Benčička Vedčevalka

4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)

5. Božični Darovi (Rudolf Vrabl)

6. Burška Vojska

7. Cvetke (H. Majar)

8. Dedek je pravil (Julij Slapšak)

9. Devica Orleanska

10. Dve sliki (Ksaver Meško)

11. Duhovni boj (Lovrenc Skupoli)

12. Fra Diavolo

13. Fran Baron Trenk

(Gjuro Panduric)

14. Gozdovnik, I. zvezek

15. Gozdovnik, II. zvezek (H. Majar)

16. Hudo Brezno (Fr. Erjavec)

17. Humoreske, Groteske in Satire

(Azov in Teff)

18. Korejska Brala, črtica iz misljo-
nov v Koreji (Josef Spillman)

19. Krvna Osveta

20. Mesija (Dr. Jeglič)

21. Mladim Sreem, poresti za
mladino (Ksaver Meško)

22. Maron, krščanski detek z Liba-
nona

23. Mrtvi Gostec

24. Musolino

25. Na Indijskih Otokih

26. Ob 50-letnici dr. Janeza Ev.
Kreka

27. Parizki Zlatar

28. Patria, Povest iz irske junaške
dobe (H. Federer)

29. Paberkli iz Roža (Ivan Albrecht)

30. Popolniki, novele in črtice
(Milan Pugač)

31. Poizigalec (H. Majar)

32. Pravičje

33. Pravičje in pripovedke za ml-
adino (S. Košutnik)

34. Povesti in Slike (Ksaver Meško)

35. Ptice Selivke (Tagore)

36. Praski Judek (Josip Vole)

37. Pred Nevito

38. Prapradnovce Zgodbe, Povesti
(Anton Stražar)

39. Prihajaj, povest (Fr. Detela)

40. Prst Božji, I. zvezek

41. Prst Božji, II. zvezek

(Anton Keller)

42. Preganjanje Indijanskih misljo-
narjev (Josef Spillman)

43. Rdeča in bela vrtnica
(Anton Huonder)

44. Revolucija na Fortuna'skem
(H. Federer)

45. S'eto s Sesto

46. Skazi Siroo Indijo

47. Spis Kristofa Šmida

48. Student naj bo (S. Finžgar)

49. Strahot vojne

50. Sumski invalid (S. Košutnik)

51. Sveta Notburga

52. Tri Indijanske povesti
(Josef Spillman)

53. Večerna pisma (Mari